

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקעג

ערב שבת קודש פ' יתרו, כ"ב שבט ה'תשע"ג

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים ושתיים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"י שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

לזכות

החייל ב"צבאות השם" יחזקאל שי'
לרגל היכנסו בביתו של אאע"ה ביום ב' שבט,
ה' תהא שנת עת הגאולה

ולזכות הוריו

הרה"ת ר' שניאור זלמן וזוגתו מרת ח' מושקא שיחיו ראקסין
ולזכות זקניו

הרה"ת ר' רפאל אליעזר וזוגתו מרת חוה שיחיו ראקסין
הרה"ת ר' ישע' וזוגתו מרת שמא חנה שיחיו בערקאוויטש

לעילוי נשמת

הרב החסיד המפורסם

מוה"ר אברהם דוב ב"ר יהושע ע"ה
העכט

מתלמידים הראשונים של תו"ת באמריקא
הנהיג ק"ק הספרדית שערי ציון כיובל שנים
וה' נשיא איגוד הרבנים באמריקא שנים רבות
השאיר אחריו דורות שלוחים חסידים ור"א
נפטר כ"ד טבת ה'תשע"ג

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י בנו

הרה"ת ר' ישראל וזוגתו מרת חנה

ומשפחתם שיחיו העכט

לעילוי נשמת

מרת דינה רייזעל בת ר' יצחק אהרן ע"ה ציקמאן
נפטרה ביום כ"ה שבט ה'תשמ"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י בנה

הרה"ת ר' אהרן וואלף וזוגתו מרת פולינה

ומשפחתם שיחיו ציקמאן

לעילוי נשמת

מרת רייזל בת ר' חיים בנימין הלוי ע"ה עסטולין
נפטרה ביום כ"ו שבט ה'תשנ"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י י"ח שיחיו

לשנת ברכה והצלחה בכל מכל כל

והעיקר התגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח ממ"ש נאו!

IN LOVING MEMORY OF

ע"ה Mrs. Sheva bas Reb Yitzchok Isaac

Passed away on 21 Shevat, 5747

ת. נ. צ. ב. ה.

DEDICATED BY HER CHILDREN & GRANDCHILDREN
Mr. & Mrs. Zalman Leib and Esther Hencha Roth
שיחיו ופמיליה

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ פנחס זליג ב"ר יצחק ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ יוסף ב"ר אר' ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפ"ר והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

3

כ"ב שבט - העלב האחרון בשלימות הגילוי / משיחת ש"פ יחרו התשנ"ב

7 זמן הגאולה

7

הרמז שבתיבת "מיד" והשייכות לדורנו / הזמן הנוכחי ופי' השבוע באור הגאולה

11 ניצוצות של משיח

11

העולם כולו נע וזע לקבלת פני משיח צדקנו / פתמים וקטעים קצרים בעניני גאולה ומשיח

12 וילחום מלחמת ה' - וינוצח

12

טוענים ש"מיהו יהודי" קשור עם פוליטיקה... / שיחות בענין שלימות העם והארץ

14 כתב יד קודש

14

אודות הציווי זכור את יום השבת לקדשו / צילום ממענה הרבי לשאלות המניחים בפרשתנו

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות האשה רייזל פרומא בן חי' רחל שתחי'

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחי

ולזכות חי' רחל בת שפרנצא שתחי'

ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחי

כ"ב

בפרשיית זכור את כל המצוות, נחבאה, שחידושו של רש"י שגם כאן שייך לפרש שזהו ציווי המידה לשון הוה - הלכאורה, בשלמא זכור וזמן זכור את יום השבת לקדשו, מוכן, שהשמירה והזכירה היא בזמן, ביום השבת (ולא כפירוש הרמב"ן שהשמירה והזכירה היא בעצם בהשגת משא"כ ב"שומר את כל המצוות, כיצד יחכן שמירה המצוות הכל המצוות, כלומר שמירת הפסח בשבועות או שבועות בשבת, וכיוצא.

וההסברה כזה - בהמשך הכתובים - "והקמית לך אבנים גדולות וכתבת עליהן את כל דברי התורה הזאת, שעיינו מהו השמירה המידה ועפ"ז מוכן גם השייכות לזכור את כל המצוות באמצע הזמן - מכיון ששמירה המידה שייכת רק ע"י הכתיבה ע"ג האבנים לא הפסוק.

על הפסוק זכור את יום השבת לקדשו (ויחזיקוהו) - בפסח רש"י: "הנחיל לזכור המידה את יום השבת שאם נדממן לך חסן יגה הוא מזמניו לשבת", כלומר, שהזכירה היא בכל יום, המידה ועד"ז זכור את היום הזה אשר יצאתם מצרים" (בא יג, ג) - "למו שמזכירין צ"ל מ כלל יצא" ועוד ועוד את המדרגים, "זכור זכור שמורה, לשון הוה, עליכם לאיים אותם, פגמם נה, טז), ועד"ז מוכן מנוגע לציווי זכור את אשר עשה לך במלך" (יום השבת).

כלומר, זכירה או שמירה אינה בהכרח באותו פרק זמן שבו צוינים לקיים את הדבר בפועל, אלא שייך גם באופן המידה וא"כ מדוע אי אפשר לפרש זכור את כל המצוות כשם שזכור לזכור חמיד (לשון הוה) את כל המצוות, כך, שבאשר תזמין לו מצוות, וקיימנה כרבעי כז' (ע"ד פרשיית בנוגע לזכירת שבת), ומהו ההכרח שהשמירה חמיד אינה יכולה להיות אלא ע"י הכתיבה ע"ג האבנים?

יחי המלך

11.3

Handwritten notes in Hebrew, including the phrase "יחי המלך" and other illegible text.

אודות הציווי זכור את יום השבת לקדשו

בשייכות לפ' השבוע – פ' יתרו ועשרת הדברות, הבאנו צילום (מוקטן) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלת המניחים בשיחת ש"פ תבוא ה'תשמ"ז המדברת גם בפרש"י בפרשתנו (פרק כ' פסוק ח) (נדפס ב'התוועדויות' תשמ"ז ח"ד ע' 7-376)

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

כ"ק אד"ש מה"מ הקיף תיבות "תנו לב לזכור תמיד", הדגיש תיבת "תמיד", וכתב בצד: **ציווי.**

לאחר-מכן הקיף כ"ק אד"ש מה"מ את שאלת המניחים: מדוע אי-אפשר לפרש "שמור את כל המצוה" כפשוטה, וכתב:

ממש"כ עצמם לפני"ז כאן – (א"כ למה נשתנו ונכתב שמור וכו' רק בהנ"ל).

כ"ב שבט - השלב האחרון בשלימות הגילוי

בדור של נשיא דורנו קיימים מספר שלבים ותקופות, ובכללות – שלשה שלבים ● (א) יום עשירי לחודש אחד עשר (י"ד שבט ת"ש יו"ד) – סיום התקופה של עבודת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין ● (ב) היום למחרתו – יום אחד עשר לחודש אחד עשר, ובמיוחד בשנת עשתי עשר (תשי"א) כאשר התחיל ההמשך והחידוש של תקופה חדשה ו"נתלו המאורות" של הדור השביעי מרכבו הזקן ● (ג) לאחר ההסתלקות של בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר ביום כ"ב לחודש אחד עשר ● משיחות ש"פ יתרו, כ"ף שבט, וליל ויום ב' פ' משפטים, כ"ב שבט ה'תשנ"ב - מוגה, תרגום מאידית

(בח' עשר) מצד גדרם הם יהיו מוכנים ומוכשרים לקבל את הגילוי דעצמותו יתברך (אחד עשר).

ויש לומר שזה מרומז ביום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר (שאז "כל מעשיו ותורתו ועבודתו" נמצאים בגלוי ובשלימות) – **יום העשירי בחודש האחד עשר:** הגילוי אור (יום³) של עשירי קשור ובא יחד עם ה(חודש מלשון) חידוש⁴ של אחד עשר (שלמעלה מסדר השתלשלות), ה(חודש מלשון) חידוש של אחד עשר נמשך בתוך הגילוי אור (יום) של עשירי.

א. דובר פעמים רבות אודות החידוש והעילוי הנפלא של דורנו – הדור האחרון של הגלות והדור הראשון של הגאולה – שהוא מכיל בתוכו את גמר וסיום "מעשינו ועבודתינו"¹ של בני"ב במשך כל הדורות שלפני זה, לגמור את הברורים האחרונים בגלות, ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר² – "לצחצח את הכפתורים"; העבודה שלנו מתבטאת בהבאת הגאולה בפועל בשביל דור זה ובשביל כל הדורות שלפני זה!

זאת אומרת, שבדורנו זה מסיימים את מעשינו ועבודתינו של בני"ב במשך כל הדורות, להמשיך (ע"י עבודת התחתון) את הגילוי דבחי' אחד עשר בתוך עשר, שהתחוננים

(1) תניא רפ"ז.

(2) שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(3) כמ"ש (בראשית א, ה) "ויקרא אלקים לאור יום".

(4) ראה ראב"ע בא יב, ד. ס' השרשים לר' יונא בן גנאח ולהרד"ק ערך חדש.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **משה נחום** בהרה"ח ר' **מרדכי מענדל** ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ר שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

ב. בדור זה של נשיא דורנו גופא קיימים מספר שלבים ותקופות, ובכללות – שלושה שלבים: (א) יום עשירי לחודש אחד עשר (יו"ד שבט ת"ש יו"ד) – סיום התקופה של עבודת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין. (ב) היום למחרתו – יום אחד עשר לחודש אחד עשר (היום השלם הראשון לאחר ההסתלקות), ובמיוחד בשנת עשתי עשר (תשי"א⁵) כאשר התחיל ההמשך והחידוש של תקופה חדשה ו"נתלו המאורות"⁶ של הדור השביעי מרבנו הזקן (או דור התשיעי מהבעש"ט). (ג) התקופה לאחר ההסתלקות של בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר ביום כ"ב לחודש אחד עשר (כ"ב שבט תשמ"ח).

ויש לומר, ששלוש תקופות אלו מביעות בכללות שלוש דרגות בסיום העבודה דלעשות לו יתברך דירה בתחתונים, המשכת בחי' אחד עשר בבחי' עשר (כי בכדי שזה יהי' בגדרי התחתונים צריכה העבודה להיות דרגא אחר דרגא מלמטה למעלה):

(א) העבודה – עד סיום ושלימות העבודה – בעולם, בדרגת "עשר", בכדי להכין את העולם לקבל את הגילוי ד"אחד עשר" (אלקות שלמעלה מעולם), ושהוא לא יתבטל ממציאותו (כפי שהי' במתן תורה). אבל בזה הרי בעיקר בהדגשה ובגילוי הוא ענין ה"עשר", אלא שב"עשר" גופא – כפי שהוא נעשה כלי ל"אחד עשר". ובאופן שעדיין ניכר הבדל בין "עשר" לבין "אחד עשר", מהאי טעמא גופא שזה צריך להיות בגדרי התחתונים, והרי התחתונים הינם עדיין בדרגא של "עשר" (ולא "אחד עשר").

(ב) הגילוי של "אחד עשר" עצמו, עד ש"עשר" מתעלה ל"אחד עשר". ז.א. ש"אחד

(5) ראה סה"ש תשנ"ח ח"א ע' 255 הערה 99.

(6) ראה סה"ש תשנ"ב ע' 293-5.

עשר" פועל גם ב"עשר", אבל בעיקר נרגש הגילוי ד"אחד עשר" (וה"עשר" נכלל ונהי' חלק מ"אחד עשר").

(ג) שלימות החיבור והיחוד של "עשר" (מצד ענינו הוא) ו"אחד עשר" (מצד ענינו הוא), שהתחתונים מצד ענינם הם נעשים דירה לו יתברך, לעצמותו ית'. ביחד עם זה שזוהי דירה לו יתברך (אבל עדיין כדבר נוסף כביכול על הדייר עצמו, כאשר הוא נשאר בדרגת עשר שהיא דבר נוסף על האחד עשר) – נעשית הדירה בתחתונים לדבר אחד עם הדייר, ובלשון הידוע⁷: היש הנברא הוא (דבר אחד עם) היש האמיתי⁸.

ויש לומר ששני הענינים האחרונים הם כנגד שתי דרגות ב"אחד עשר" גופא: אחד עשר שהוא עדיין בערך ושייך לעשר (ולכן אופן הפעולה של ה"אחד עשר" על דרגת עשר היא או באופן של ביטול (כפי שהי' במ"ת), או באופן שעשר מצ"ע נשאר סו"ס מציאות אחרת מאחד עשר); ואחד עשר שמרמז על עצמותו ית' – "אנת הוא חד ולא בחושבן" – שהוא שלא בערך לגמרי הן לעשר והן לאחד עשר, ולפיכך יש בכחו לחבר את שניהם ולאחדם בשלימות.

(7) ראה סה"מ תקס"ה ח"א ע' תפט. הנסמן בסה"מ מלוקט ח"ב ע' רמא הערה 32.

(8) ביאורי הזהר (לאדהאמ"צ) בשלח מג, ג ואילך. וראה ד"ה ולקחתם לכם תרס"א (ע' קצז).

(9) ע"ד החידוש ד"אין עוד מלבדו" (ואתחנן ד, לה) לגבי "אין עוד" (ואתחנן שם, ט), ש"אין עוד" שולל לגמרי מציאות הנבראים, שאין "שום מציאות כלל" (ד"ה ולקחתם שם), היינו, ביטול הנבראים לגבי בחי' אחד עשר,

א"כ "אין עוד מלבדו" פירושו ש(רק) בלעדו "אין עוד" אבל "עמו" ישנה מציאות (ראה גם לקו"ש חכ"ה ע' 202 הערה 86). ואולי יש לומר גם באופן אחר: "אין עוד מלבדו" מורה שיש (עמו) "עוד" מציאות, היינו שעדיין ישנו חילוק בין "עשר" ו"אחד עשר". ולמעלה מזה הוא "אין עוד" שמורה על התאחדות גמורה בין מציאות (העולם) ועצמותו ית' ("עשר" ו"אחד עשר"), כך ש"אין עוד" מציאות (אפילו "עמו").

יציאת מצרים אינה מתאימה לכללי הפוליטיקה...

לאחרי כל זה יש להם טענה נוספת: הרי ההחלטה על גיור כהלכה או שלא כהלכה היא ענין הקשור עם פוליטיקה, וא"כ אי אפשר בכלל להתערב בכך.

אך לפי זה קשה כל הענין של מתן תורה: איך הקב"ה הוציא את עם ישראל ממצרים ונתן להם את התורה! הרי הם היו במצרים, מקום שבו עבדו עבודה זרה בצורה המושלמת ביותר ("אין דעם בעסטען אופן און אין דעם שענסעטען אופן"), והרי מצרים היתה מדינה גדולה וסביבה היו עמום ומואב, וא"כ כיצד הקב"ה יכול הי' להוציא את היהודים משם ולתת להם את התורה – זה הרי לא מתאים עם כללי הפוליטיקה!...

– כך הם פני הדברים כאשר טוענים ש"מיהו יהודי" קשור עם פוליטיקה!

בעצם הם טוענים את אותה הטענה שטען המן הרשע

והם מוסיפים לטעון: היות וזה קשור לפוליטיקה מי הוא זה המבין בפוליטיקה אם לא הוא עצמו? וכאשר שואלים אותו: כיצד הנך מתערב הרי אתה נוגע בדבר, איך אתה יכול להביע דיעה בזה? אזי לפועל הוא כן מביע את דעתו ומוסיף ואומר שזה לא נוגע בכלל לרב, כין שהרב הוא מעיירה קטנה (א קליין שטעטל"), "ישנו הוא", הוא זקן ומבוגר ולא שייך לתקופה שלנו, במילא אל לו להתערב בעניני התקופה, שהרי הוא שייך לעבר!

למעשה הם טוענים את אותה טענה שטען המן הרשע: "אלקיכם ישן הוא" (אסת"ר פ"ז, יד) – זהו דבר ישן שאינו שייך להיום!

עד כדי כך שלאחרונה התפרסם בעיתון מה שאמרו על רב פלוני שאמר ענין מסויים, שהוא בסך הכל "מצפצף"! המשמעות "מצפצף" היא – שלא רק שאין בדבריו ממש אלא הוא בכלל לא דיבר, זהו סתם צפצוף!! ומבלי להתחשב בכך שמדובר ברב עם זקן לבן יש להם עזות לומר זאת עליו!!

לכאורה מה כל "גדלותם" של אנשים אלו? – רק בזה שבידם תלוי' הפרנסה של כמה יהודים. כל אחד מבין שבכך מתבטאת כל מציאותם.

עליהם לדעת שכאשר הם יסירו מעצמם את מרותו של הקב"ה, סוף-כל-סוף יסירו את מרותם הם ולא יהי' להם אפילו ענין זה.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ כ"תשא, פ' פרה ה'תשל"ב - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

טוענים ש"מיהו יהודי" קשור עם פוליטיקה...

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

לפני כמה שבועות חשבתי לעצמי: הרי תבעתי כי בכל הזדמנות יש לדבר אודות "מיהו יהודי", ולכאורה על מה ידברו בכל פעם מחדש, הרי אין טעם לחזור שוב על אותם דברים ישנים, וא"כ כאשר יעברו כמה שבועות ירדו מכל הענין ולא יהי' על מה לדבר?

אך לאחרונה התברר כי היתה זו דאגת-שווא - אין לך יום שלא נוספים בו ענינים חדשים וטענות חדשות:

בתחילה היתה טענה כי לא הי' בניהון אף פסק דין מהרבנות הראשית. לאחר שסיימו עם טענה זו הגיעו עם טענה חדשה: על הפסק שכתבה הרבנות הראשית לא נרשם תאריך וזמן קבוע!

אך איזו טענה זו בכלל, הרי מדובר כאן על פסק דין בענין גיור כהלכה ומה שייך כאן קביעות זמן? הרי באותו פסק (בסעיף ג') נכתב במפורש אשר זה האחראי על עניני הגיור, לא רק הפקיד, אלא זה שעומד על גביו, צריך לדאוג שיהיה גיור כהלכה דוקא, ואסור לכתוב את המילה "יהודי" על גיור אחר. והרי ענין זה אינו קשור כלל לקביעות זמן.

בכל פעם שחותמים על פתק המאשר גיור שלא כהלכה, עושים את ההיפך מפסק הרבנות הראשית. ועוד ידם נטויה בזה - הם חותמים בתדירות על פתקים כאלו. ולא שייך כאן קביעות זמן, וכנ"ל בכל פעם שחותמים על ענין זה הולכים נגד הפסק-דין של הרבנות הראשית.

ועד"ז בנוגע לסעיף ד' בפסק הנ"ל שבו הם כותבים כי יש לצאת מהממשלה, וגם בזה לא שייך ענין של קביעות זמן.

שאלתי אחד מהטוענים שבפסק הדין לא נכתב קביעות זמן: הרי גם על ציווי התורה "לא יהיה לך אלקים אחרים" לא נכתב קביעות זמן מתי אסור לעשות זאת, והאם יעלה בדעתו של מישהו לומר: היות ולא מוקצב שם זמן אזי לעת עתה הוא יעבוד עבודה זרה, רחמנא ליצלן, וכאשר הוא יגיע לגיל מאה ותשע עשרה שנה אזי הוא יתחיל להזהר בזה כיון שתיכף (כשיתבקש לב"ד של מעלה) יהי' עליו לתת דין וחשבון ולא נותרה לו הזדמנות נוספת, אבל עד אז מדוע עליו להזהר? הרי לא כתוב זמן שבו הדבר אסור!...

אבל האמת היא שדין הוא דין, ואינו קשור בקביעות זמן!

ג. ועפ"ז יש לומר החילוק בין שלושת התקופות הנ"ל:

יום העשירי בחודש האחד עשר קאי על סיום וגמר העבודה לברר את ה"שיריים" האחרונים של הגלות, "לצחצח את הכפתורים", ובסגנון האמור: גמר ושלמות העבודה במשך הדורות להמשיך את ה"אחד עשר" ב"עשר", אבל באופן שהם עדיין שני ענינים שונים (מצד גדרי התחוננים): עשירי מצד הימים ואחד עשר מצד החדשים - כיון שהדרגא דאחד עשר ("וידבר אלקים גו"י שלמעלה מעולם) עדיין לא חדרה לגמרי את העולם (עשר). במילא ישנו אמנם החידוש (חודש) של אחד עשר, אבל העבודה הגלוי' (מצד הימים, ענין האור והגילוי³) מתבטאת עדיין בהדרגא דעשר [כמבואר במ"א¹⁰ שתוכן העבודה של כ"ק מו"ח אדמו"ר בחיים חיותו בעלמא דין התבטאה בהגילוי של עשירי].

היום שלמחרתו - יום אחד עשר לחודש אחד עשר - מדגיש שנוסף ולאחרי העבודה של יום העשירי בחודש אחד עשר, מגיעים ומתעלים (ע"פ הכלל ד"מעלין בקודש"¹¹) גם להגילוי (יום) דאחד עשר, ובאופן כזה שזה מרומם גם את הגילוי דיום העשירי להדרגא של "אחד עשר יום"¹². ואז ישנו ה"אחד עשר", הן מצד החודש (חודש אחד עשר) והן מצד היום וגילוי (יום אחד עשר)¹³, הן אחד עשר

(10) ס' השיחות תש"נ ח"א ע' 235 ואילך.

(11) ברכות כח, א. וש"נ.

(12) ל' הכתוב - דברים א, ב.

(13) ולהעיר מהשייכות דחודש האחד עשר ל"ביום עשתי עשר יום (לחודש הראשון) נשיא לבני אשר" (נשא ז, עב) [להדעות שהשייכות דהנשיאים לחדשי השנה היא כסדרם בחנוכת המשכן (קה"י ערך אות יו"ד ערך י"ב) חדשים וי"ב שבטים. ובאות' ש' ערך שבט. בני יששכר מאמרי חודש שבט מאמר א' בסופו]. ויש לומר, שיום אחד עשר בחודש הראשון (ניסן) קשור עם התחלת הגילוי - "הלידה" - של בחי' אחד עשר (וראה שיחת שבת הגדול ערב י"א ניסן תשמ"ט (סה"ש ח"ב ע' 389 ואילך)), כידוע שבחודש ניסן היתה לידת עם ישראל (ראה יחזקאל טז. וראה תו"א ר"פ וארא. תו"ח שם צו, ב

כפי שהוא נמשך אל המקבל (לבנה, חודש), והן כפי שהוא מצד המשפיע (חמה, יום)¹⁴. אבל כל זה הוא עדיין הדרגא דאחד עשר שבשייכות ובערך לעשר.

בזה גופא מגיעים לאח"ז לדרגא נעלית יותר - שנמצאים כבר לאחרי סיום העבודה של כל הבידורים, וכבר גם "צחצחו את הכפתורים" וכו', וצריכים רק לעמוד הכן לקבל את משיח צדקנו - השלימות דאחד עשר (שלגמרי שלא בערך לעשר), שפועל את החיבור ואיחוד דעשר (מצד ענינו הוא) ואחד עשר (מצד ענינו הוא) - כמרוזם בכ"ב שבט:

כ"ב הוא אחד עשר בכפליים (אחד עשר יום מהיום האחד עשר בחודש האחד עשר). זאת אומרת שבימי החודש עצמם - ישנם ב' פעמים אחד עשר (נוסף ע"כ שזהו בחודש האחד עשר). ויש לומר שזה מביע את תכלית השלימות של אחד עשר (התאחדות עשר עם אחד עשר), שגם בדרגת הגילויים ובדרגת המשפיע (יום) ישנו הן אחד עשר כמו שהוא מרומם את העשר (תחוננים), והן אחד עשר מצד עצמו, מצד עצם המשפיע - אחד עשר בטהרתו ממש, מצד עצמותו יתברך, וגם - חיבור שניהם יחד.

זאת אומרת, שלאחרי שישנה השלימות דעשר ואחד עשר (בחודש האחד עשר), שלימות העבודה של בני' למטה להמשיך בחי' אחד עשר בעשרת הדברות (שניתנו מלמעלה במתן תורה), נוסף עוד פעם שני' "אחד עשר יום מחורב"¹² - הגילוי ד"בך" כנגד כ"ב אותיות התורה¹⁵.

ויש לומר שזה מביע את הדרגא העליונה

ואילך. סהמ"צ להצ"צ עז, סע"ב ואילך. ועוד; ויום אחד עשר בחודש אחד עשר קשור עם שלימות הגילוי של אחד עשר, באופן של נשיאות בגלוי.

(14) ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 317-19.

(15) ראה שהש"ד פ"א, ד (קרוב לסופו): בך בכ"ב אותיות שכתבת לנו בתורה, ב' תרין כ' עשרין, הרי בך.

שבתורה, כפי שהיא קשורה עם אחד עשר, ואחד עשר בכפליים (שהוא נעלה יותר מאחד עשר בלבד), שלמעלה מהתורה כפי שבאה באופן של עשרה (עשרת הדברות) – התורה כמו שהיא דבר אחד עם עצמותו יתברך, "אורייתא וקוב"ה כולא חד"¹⁶, כמרומז בהמספר דכ"ב אותיות "בך" – שקאי על הקב"ה ("בך בהקב"ה"¹⁷), עצמותו ית', בך בעצמותך¹⁸,

שע"י כ"ב אותיות התורה מתאחד יהודי עם "בך", עצמות א"ס ב"ה¹⁹. וזה נמשך בכל הענינים ופרטים שלו (שהם בבחי' עשר, עשר כחות הנפש וכו') באופן ד"בך יברך ישראל", שישראל (כל יהודי וכל היהודים) מתברך בכל

16) תניא פ"ד ורפכ"ג בשם הזהר. וראה זהר ח"א כד, א. ח"ב ס, א. תקר"ז ת"ו (כא, ב). תכ"ב (סד, א). לקר"ת נצבים מו, ב. ועוד.

17) שהש"ר שם.

18) ראה אוה"ת (כרך ד) דרושים לסוכות ע' א'ת"ס. סה"מ תש"א ע' 94. תרפ"ח (תש"ח) ע' קסה (ע' 250). מלוקט ח"ג ע' רטו. וראה תו"א בשלח סד, סע"ב. שער האמונה ספנ"ו (צ, א). מאמרי אדאמ"צ ויקרא ח"א ע' שפד.

19) ראה סה"מ תרפ"ח (תש"ח) ותש"א שבהערה הקודמת.

הברכות – ד"בך", בעצמותך. ד. [.] ויהי רצון – והוא העיקר מכל העיקרים – שכן תהי' לנו בפועל, ותיכף ומיד ממש, ובפרט בבואנו מכ"ב שבט, "בך יברך ישראל" – שבזכות ובשכר נשים צדקניות יגאלו כבר מיד כל בני ישראל בגאולה האמיתית והשלימה,

והקיצו ורננו שוכני עפר²⁰, ובתוכם – כ"ק מו"ח אדמו"ר ובתו הנפטרות, עם כל הצדיקים והצדקניות וכל הנשמות בכלל, וביחד עם כל היהודים שהינם כעת נשמות בגופים – לאריכות ימים ושנים טובות, נשמה בריאה בגוף בריא – עוברים, בלי שום הפסק כלל, לחיים נצחיים, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ותיכף ומיד ממש, ולכל לראש – תיכף ומיד ממש בפשטות ממש²¹.

20) ישע"י כו, יט.

21) באור ליום ב' פ' משפטים, כ"ב שבט, חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א לכא"א: "קובץ כ"ב שבט", פרוסת "לעקאח", שטר של חמש דולר (לתתו (או חילופו) לצדקה). ואולי הוא גם כנגד הג' קוים תורה (הקובץ), עבודה ("לחמי לאישי", ודוגמתו – לעקאח), וגמ"ח (צדקה). ובמספר של חמש – ר"ת של שם הנפטרות. המו"ל.

בהמשך השיחה זו הבאנו צילום קצר מהגהת כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א על קטע ממנה בו מוסיף תיבות: **געהאט, פעלט, ביז** – (נדפס בסה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 361)

צילומים נוספים מעלי ההגהת דשיחה זו נדפסו בגליונות "יחי המלך": שמט ע' 15-14, תנ ע' 7-6 ועוד ועיקר – די עלי' וואס קומט אין דער גאולה האמיתית והשלימה, סיי די עלי' פון דער נשמה דורך הקיצו ורננו שוכני עפר²², כידוע²³ או תכלית השלימות (אויך פון דער נשמה) איז דוקא נשמות בגופים בתחיית המתים, און סיי אין די אידן וואס האבן א שייכות מיט דער נשמה – כמ"ש "בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים", ומובן או בשעת דער "ומחה" . דמעה" קומט דורך דעם אויבערשטן אליין ("ומחה ה' אלקים דמעה"), איז דאס ניט בלויז מבטל די דמעה וואס איז געווען פריער (כפשטות ענין המחי'), נאר דורך דעם קומט צו א הנספה אין דער עלי', כמובן אויך פון דעם פירוש²⁴, או "דמעה" איז בגימטריא קי"ט, וואס מיינט או עם פעלן איינער פון די ק"כ צירופי שם אלקים²⁵, און דורך "ומחה ה' אלקים דמעה" ווערט די שלימות פון ק"כ (די גימטריא פון "דמעה" עם הכולל) – "הווי ימו מאה ועשרים שנה"²⁶, ווי ס'איז געווען בא משה רבינו – "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום"²⁷ "היום מלאו ימי ושנותי"²⁸, מילוי ושלימות פון ימים ושנים הן בגשמיות והן ברוחניות, און דער המשך בזה אין חיים נצחיים²⁹ בגאולה האמיתית והשלימה.

העולם כולו נע וזע לקבלת פני משיח צדקנו

בזמן הזה נמצאים כל בני"י (גם הגדולים) במעמד ומצב של "טף" (לפני בר-מצוה), כיון שקיום המצוות בזמן הזה הוא בבחינת "ציונים" לעיקר ושלימות החיוב דקיום המצוות **לעתידי לבוא**. ויה"ר – והוא העיקר – שבקרוב ממש תהי' ה"בר מצוה" דכל בני"י, עיקר ושלימות החיוב דקיום המצוות, כולל ובמיוחד המצוות התלויות בארץ, "כמצות רצונך", בארצנו הקדושה, "ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה", "תמיד", אפילו בזמן הגלות, ועאכ"כ כשהגלות עומדת להסתיים, ועד כדי כך **שהעולם כולו כבר נע וזע לקבלת פני משיח צדקנו** ("די וועלט טרייסלט זיך שוין אויף מקבל זיין פני משיח צדקנו") ובאופן **שהתורה** נותנת כח ומסייעת **לקבל** את הגילויים דימות המשיח.

(משיחת ליל ד' פ' יתרו, ט"ו בשבט ה'תשנ"א – בעת ה"יחידות" – בלתי מוגה)

נקל לתאר איך יראו פניו...

סוף-כל-סוף בודאי יפעלו שמשח צדקנו יבוא "נאו", וע"פ המבואר בלקו"ת בענין "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו", מובן, שכאשר יבוא משיח צדקנו יצטרכו ללכת לקבל את פניו באופן ד"תלמודו בידו".

וא"כ, נקל לתאר איזה פנים יהיו לו – לאחר כל התירוצים והאמתלאות – כאשר ירוץ לקבל את פני משיח צדקנו, ומשיח צדקנו ישאל אותו: האם יש לך מה להראות באופן ד"תלמודו בידו!"

(משיחת ליל חמשה עשר בשבט ה'תשמ"ב – בלתי מוגה)

אפילו משה רבינו התפעל...

מכיון שכבר נשלמו מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות, ובפרט לאחר גלות הכי גדול, הכי איום, הכי נורא והכי מבהיל, עד כדי כך, שאפילו משה רבינו התפעל מאופן עבודתם של ישראל בעקבתא דמשיחא, כמבואר בחסידות בפירוש הכתוב "והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", שענוותנותו של משה רבינו היתה בעיקר ובמיוחד כלפי דרא דעקבתא דמשיחא. הרי בודאי שדורנו זה הוא דור האחרון של הגלות, ודור הראשון של הגאולה – מכיון ש"מיד הן נגאלין", תיכף ומיד ממש.

(משיחת ט"ו בשבט ה'תשמ"ח – בלתי מוגה)

גם לפני הגאולה יושבים בניי בא"י לבטח

[. .] גם לפני הגאולה יושבים בה [בארץ ישראל] בניי לבטח, ללא פחד מזה ש"אומות העולם מתרעשים ומתבהלים" בגלל ש"מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה", כיון שהקב"ה "אומר להם (לישראל), בני, אל תתייראו כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם .. (וכופל הענין) אל תיראו, הגיע זמן גאולתכם". "מלך המשיח .. עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם".*

(משיחת ש"פ יתרו ה'תשנ"א - מוגה)

הכל כבר ראוי ומוכן לעמידת מלך המשיח

ולהעיר, שבמאמר זה מודגש שביהמ"ק כבר בנוי ומוכן, הכתלים וגם הגג כו', ובאופן שראוי לעמידת אדם, ויתירה מזה - שראוי לעמידת מלך המשיח, שמצד גודל מעלתו צ"ל מקום מכובד כו'.

וכל זה - במעמד ומצב שלפני הגאולה, שלכן, יש צורך בהכרזתו של מלך המשיח (מגג ביהמ"ק) "ענוים הגיע זמן גאולתכם"!

ויש להוסיף ולהעיר מהשייכות דכל העולם לקודש הקודשים - שבקדש הקדשים נמצאת "אבן שתי", ש"ממנה הושתת העולם", ומזה מובן שכל העולם כלול בקדש הקדשים.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה להש"ץ שי' לנגן "יהי רצון כו' שיבנה בית המקדש"].
(משיחה הנ"ל - בלתי מוגה)

(* יל"ש ישע"י רמז תצט.)

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומוזוה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"נ זוגתו הרבנית חנה ח'י' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל - נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג יח"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

הרמז שבתבת "מיד" והשייכות לדורנו

ובהדגשה יתירה - מכיון שדורנו הוא הדור האחרון גלות והדור הראשון לגאולה, ובפרט בזמן האחרון, כמדובר כמ"פ שסיימו כבר הכל וכעת צריך רק להתכונן לגאולה בפועל - הגילוי דבחי' עשירי (שירה העשירית¹ וכו'), יחד עם הגילוי דבחי' אחד-עשר, "אנת הוא חד", גילוי עצמותו יתברך למטה, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, הקשור עם משה רבינו - "גואל ראשון הוא גואל אחרון"².

ובפרט ע"פ המדובר כמ"פ הראשי-תיבות בדרך אפשר של "מיד" - משה, ישראל (הבעש"ט), דוד מלכא-משיחא, היינו שהדור הראשון דמתן-תורה (דורו של משה) מתקשר עם הדור האחרון (דהגאולה ע"י דוד מלכא משיחא), ע"י גילוי החסידות דהבעש"ט ורבותינו נשיאינו ממלאי מקומו, אשר לכשיפוצו מעינותיך חוצה "אתי מר" דא מלכא משיחא³.

ויש לומר, שבהתאם לתוכן תיבת "מיד", צריך לומר שג' האותיות קשורים לא עם ג' זמנים שונים (משה בדורו, ישראל הבעש"ט בדורו, ודוד מלכא משיחא בדורו), אלא באים כולם יחד בסמיכות ממש⁴ ("מיד") בכל דור ודור ובכל זמן זמן. כמרומז גם בזה ש"מיד" הוא גם ר"ת "משה, יהושע, דורם", ששלשתם היו בדור אחד.

וכן יש לומר בנוגע לדורנו זה - שבאותו הדור ישנו הגילוי דשלשתם - מ' (ר"ת משיח⁵), י' (ר"ת דב' שמותיו דכ"ק מו"ח אדמו"ר) וד' (דורם): יחד עם המשה שבדורנו (כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו), בחי' עשר (עשירי בשבט), כולל גם הגילוי דתורת החסידות (מעיונות הבעש"ט) על ידו, ישנו גם הגילוי דבחי' אחד-עשר, "גואל ראשון הוא גואל אחרון", דוד מלכא משיחא.

(משיחת ש"פ יתרו, כ"ף שבט ה'תשנ"ב - מוגה, תרגום מאידית)

ובכ"מ.

(1) מכילתא בשלח טו, א.

(2) ראה שמו"ר פ"ב, ד. שם, ו. זח"א רנג, א. שער הפסוקים פ' ויחי. תו"א משפטים עה, ב.

(4) להעיר מהאופנים בחתימת הרמב"ם (פוסק ומורה נבוכים): באותיות נפרדות; באותיות מחוברות זו לזו.

(5) להעיר שמנחם שמו (סנהדרין צח, ב).

(3) אגה"ק היעודה דהבעש"ט - כתר שם טוב בתחלתו.

זכות קדימה לנשים בתורה חדשה

מסופר בפרשתנו אודות קדימת הנשים ב(הכנות ל)מ"ת – "כה תאמר לבית יעקב¹, אלו הנשים², ורק אח"כ "ותגיד לבני ישראל", האנשים. ומהטעמים לזה – לפי ש"בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים³, ומכיון שהגאולה ממצרים היא בשביל מ"ת, כמ"ש⁴ "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה", לכן, קדמו הנשים (שבזכותן יצאו ממצרים) למ"ת.

ועד"ז י"ל גם בנוגע ל"תורה חדשה מאתי תצא" העתידה – שמכיון ש"אין הדורות נגאלין אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור"⁵ ("כימי צאתך מארץ מצרים"⁶), תהי' להן קדימה גם בנוגע ל"תורה חדשה" שילמד משיח צדקנו לאחר הגאולה מגלות זה האחרון. (משיחות ש"פ יתרו, כ"ב שבט ה'תשמ"ט - מוגה)

(1) י"ט, ג.

(4) שמות ג, יב.

(2) מכילתא ופרש"י עה"פ. וראה בארוכה לקו"ש

(5) יל"ש רות רמז תרו (בסופו).

(6) ובפרט ע"פ הידוע שדור האחרון (דורנו זה) הוא

גלגול של הדור שיצאו ממצרים (ראה שער הגלגולים

(3) סוטה יא, ב.

הקדמה כ. ל"ת וסה"ל שמות ג, ד).

אחרי כ"ב שבט נפעל השלב האחרון בהכנת העולם להגאולה ע"י ובשכר נשי ובנות ישראל

כשם שבגאולת מצרים, אמרו חז"ל¹ ש"בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים", כמו"כ הוא גם בנוגע להגאולה העתידה לבוא (שעלי' כתוב² "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"), שתהי' בשכר ובזכות נשים צדקניות שבאותו הדור, כמארז"ל³ "אין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור". ובפרט ע"פ המבואר בכתבי האר"ז⁴ שדור האחרון בגלות הוא גלגול של דור יוצאי מצרים.

שזהו א' מהטעמים⁵ להשתדלותו המיוחדת של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחינוך והדרכה דנשי ובנות ישראל, בכל עניני היהדות, תורה ומצוותי', כולל – בלימוד תורת החסידות והפצת המעיינות חוצה – כי להיותו דור האחרון לגלות והדור הראשון לגאולה, נוגעת אז עוד יותר עבודתן של נשי ובנות ישראל, שבזכותן תבוא הגאולה.

אם הדברים אמורים בנוגע לכל נשי ובנות ישראל, עאכ"כ בנוגע לבתו של נשיא דורנו עצמו, שנתחנכה על-ידי נשיא דורנו וכו'. ואף לאחרי הסתלקותה השפעתה ממשיתה, ובפרט

(1) סוטה יא, ריש ע"ב. שמו"ר פ"א, יב. וראה

(4) שער הגלגולים הקדמה כ. לקוטי תורה וספר

במדב"ר פ"ג, ו.

הליקוטים שמות ג, ד.

(2) מיכה פ"ג, טו.

(5) ראה "קובץ כ"ב שבט" (שחולק באור לכ"ב שבט

(3) יל"ש רות רמז תרו בסופו (ממדרש זוטא רות).

כדלקמן הערה (122) ע' 32 ואילך (לעיל ע' 183 ואילך).

שכו"כ מבנות ישראל, נקראות על שמה, וע"י הנהגתן משמשות דוגמא חי', כנשמות חיים בגופים חיים⁶, שהן התחנכו לפי רוחה וע"פ הוראותי', ובדוגמתה (כבתו של נשיא דורנו).

עפ"ז יש לומר הטעם לכך שאחרי כ"ב שבט (יום הסתלקותה של בתו) נפעל השלב האחרון בהכנת העולם (כדירה לו יתברך בתחתונים) להגאולה, כי שלימות ענין זה נעשה ע"י ובשכר נשי ובנות ישראל.

(משיחות ש"פ יתרו, כ' שבט, וליל ויום ב' פ' משפטים, כ"ב שבט ה'תשנ"ב - מוגה תרגום מאידיט)

(6) להעיר ממאוז"ל (תענית ה, ב): יעקב אבינו לא מת . . מה זרעו בחיים אף הוא בחיים.

תפקידן של נשי ישראל הצדקניות בדורנו

[. .] והוראה מיוחדת ועיקרית בנוגע לענין השירה – כמודגש בשירת מרים ושירת דבורה:

כשם שביציאת מצרים "מובטחות היו צדקניות שבדור שהקב"ה עושה להם נסים והוציאו תופים ממצרים", כך גם בהגאולה מגלות זה האחרון, שנשי ישראל הצדקניות צריכות להיות מובטחות ובודאי מובטחות הן שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה, ועד שמתחילות תיכף (ברגעי הגלות האחרונים) בהשירה¹ ובתופים ובמחולות, על בוא הגאולה האמיתית והשלימה!

ובפרטיות יותר: ביחד עם התפלה, הבקשה והדרישה מהקב"ה שיביא את הגאולה תיכף ומיד ממש, שהיא מתוך רגש של צער ומרירות ("מרים על שם המירור") על אריכות הגלות, שבאה לידי ביטוי בהצעקה מקרב ולב עמוק "עד מתי, עד מתי, עד מתי!"... חדורות הן (גם ובעיקר) ברגש השמחה, ושמחה גדולה ביותר שבאה לידי ביטוי בהשירה, מצד גודל הבטחון ש"הנה זה (המלך המשיח) בא"², וכבר בא!

ועוד והוא העיקר – שתיכף ומיד ממש שרים כל בני, האנשים והנשים והטף, את השירה העשירית דלעתיד לבוא, שתהי' בלשון זכר ("כל השירות כולן קרואות בלשון נקבה, כשם שהנקבה יולדת כך התשועות שעברו ה' אחריהם שעבוד, אבל התשועה העתידה להיות אין אחרי' שעבוד לך קרואה בלשון זכר"), "שירו לה' שיר חדש"³.

(משיחות ש"פ בא (ו' שבט) וש"פ בשלח (י"ג שבט) ה'תשנ"ב - מוגה)

(1) בתכלית הצניעות, כמובן, כהלימוד מדבורה (כנ"ל (3) מכילתא בשלח טו, א. וראה בארוכה לקמן ס"ו [סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 305]).

(2) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.

[סה"ש שם] ע' 316 ואילך.

